

DIARI CATALA

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIMECRES 15 DE SETEMBRE DE 1880

444

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—Sant Nicomedes.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora de Valldoncella.

SUSCRIPCIÓ

per' alsar un monument en Tortellá.
(Máxim, 4 rals. Mínim, 1 quarto.)

	21 rs.	12 cénts.
Suma anterior.	21	12
Pere Santaló y Castellví.	4 »	00 »
Moreno Torres.	4 »	00 »
X.	0 »	25 »
Un de prop de Tortellá.	0 »	25 »
Un Puigcerdanés.	1 »	00 »
Total.	30 »	62 »

Espectacles.

TEATRO ROMEA.—Segueix obert l' abono de ajumenjes y dias festius.—Despaix, contaduría del mateix teatre de 10 a 1 del dematí y de 7 a 10 de la nit.

TEATRO ESPANYOL.—Companyia d' ópera italiana.—Societat Cervantes.—Funció per' avuy, última setmana, la ópera en 3 actes, **Lucía**.

TEATRO TIVOLI.—Avuy, Dia de Moda á càrrech de la Societat Julian Rómca.—A dos quarts de nou.—La aplaudida sarsuela en 3 actes, **El diablo en el poder**.—En lo segon intermedí cantarán las quatre senyoretas Svea.—La divertida sarsuela en un acte, **Sin jaula**.—Entrada 2 rals.

Demá funció extraordinaria á benefici del Director d' escena don Bartomeu Carcasona.—Se despatxa en contaduría.

BON RETIRO.—Avuy, á un quart de nou.—La sarsuela, **El anillo de hierro**.—Entrada un ral y mitx.—No s donan salidas.
Se disposa lo próxim estreno de la sarsuela, **La tela de araña**.

PRAT CATALA.—Avuy á dos quarts de nou.—Última setmana.—Concert per' la Banda de Artillería.—Entrada 4 quartos.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy á dos quarts de nou.—Funció á benefici dels célebres artistas germans Dare, que ademés dels treballs de costum executarán per' única vegada una pantomima nova.—Entrada 3 rals.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.

S' avisa als aficionats y al públich, que quedan

ficats en los baixos del teatro Principal y demás llochs de costum, los cartells anunciant l' abono pera las

Duas corridas de toros

de las ganaderías de **CARRIQUIRI** y de **SALIDO**, que en los dias 24 y 26 del actual lidiará la numerosa y reputada cuadrilla que dirigeix lo célebre

Rafel Molina, LAGARTIJO.

Reclams

Joaquim Ortiz

L' únich mestre que ab 8 lliçons ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals.—Hospital, 96, pis primer.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix vi, lleugerament amarch, pro d' un sabor agradable y d' un aroma exquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salulíferas.

Es tónich, estimulant y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

LA EMPERATRIZ
FABRICA 3 ESCUDILLERS BLANCS 3.

GRANATE

montat fi, en or. Gran baratura en arre-cadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

METALL

BLANCH GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d' objectes pera us doméstich, fondas y catés.—Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Passatge de Bacardí.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del **AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA**.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l' venéreo, en tí, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa **GRAN FARMACIA**, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

RELOTJES

Nou y variatt assortit en remontoirs desde 2 duros un. En níkel máquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

HERPES,

sarna, escrófulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que l' **Rob antiherpétich de Dulcamara** compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Veijis lo prospecte.—Únich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

CURACIÓ

radical de las enfermetats de la dona y dels noys; ab tota seguritat, y sens operació, las llúpias, las hernias, (trencats).—Horas de visita de 11 á 1.—Farmácia de Nostra Senyora del Remey, carrer Tallers, 44.—Consulta de franch.

La Prevision

Societat anónima de seguros sobre la vida, á prima fixa.—Domiciliada en Barcelona, Plassa del Duch de Medinaceli, número 8.—**CAPITAL SOCIAL**, 5.000.000 de pessetas. Aquesta Societat se dedica: A constituir capitals pera formació de dots; redenció de quintas y demás combinacions análogas; rentas vitalicias inmediatas y diferidas; segur de capitals pagaders á la mort del assegurat; y depósitos devengant interés.

MATEMATICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numerós y escullit.

Espaciós é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

AVIS als senyors PROPIETARIS

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa en endevant.—Se reben encàrrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenes.)

Raim moscatell	á 5 y 6 quartos	la lliura.	
Patatas.	á 2	id.	id.
Sigrons	á 4, 6 y 8	id.	id.
Tomatechs de Mataró.			
De pera	á 5 y 6 pessetas	quintá.	
Ensiam,	1 un quarto.		
Ous del país	á 5 rals	la dotzena.	
Id. estrangers	á 4 rals y mitx	id.	
Préssecs	los millors	á 2 y 3 quartos	un.
Taronjas	á 14 y 16 quartos	dotzena.	
Pebrots	á 1 quarto	un.	
Monjetas tendras	Tarragoninas		
	son las millors; petites	á 7 y 8 quartos	lliura.
Id. id. de las grossas	á 4 y 5	id.	id.
Id. rénegas	á 4	id.	id.
Alberginias	á 5 quartos	dotzena	las millors.
Figas sajolos	á 5 quartos	dotzena.	
Cols	á 1, 2 y 3 quartos	una.	

Pescaterias.—Mercat del demati.—Llus molt viu á pesseta y quatra quartos la tersa y tallat á 6 rals; molls y lluernas á 5; llgosta á 3; llissara á 20 quartos; castanyola á 18; surell á 16; y sardina á 12 y sardineta á 10.

Mercat de la tarde.—Assortit de llus que 's venia á pesseta la tersa congra y pagell á 5 rals; llissara y castanyola á 18; boga y surell á 16; pops á 12 y sardineta á 10.

Secció de Noticias

BARCELONA

SESSIÓ DE L' AJUNTAMENT

A tres quarts de quatre s' obrí ahir la sessió que celebrá l' Ajuntament.

Un cop llegida y aprobada l' acta de l' anterior sessió, los senyors Pujol y Fernandez y Cabot demanaren la paraula pe-

ra fer mocions, mes haventoshi pregat lo senyor President que no fessin mocions fins á tant d' haver despatxat los dictámens urgents, aquells accediren. Lo senyor Soriano preguntá al Alcalde que havent sapigut que s' havian demanat informes á París sobre si anavan bé los aparatos *salva-vidas* que usan las empresas de aquella capital, y que aquells havian sigut favorables, si s' havian manifestat á las empresas dels tran-vias d' aquesta capital que devian posarlos á la major brevetat. L' alcalde respongué que l' inginyer del municipi se 'n estava ocupant.

Acte seguit se doná compte de varios despatxos oficials y se passá á la aprobació de un dictámen d' interès particular. Se doná preferencia á un altre dictámen en lo que se destinavan 750 pessetas, que com es costum se donan á la parroquia de Sant Miquel, pera celebrar las festas religiosas lo dia de la Mare de Deu de la Mercé; 750 pessetas mes pera que 's fassi professó lo mateix dia 24, professó de la qu' haurá d' esser pendonista l' Alcalde, havent de convidar al Governador, y 750 pessetas encare de mes pera arretglar los gegants pera anar á la professó.

Parlá en contra lo senyor Cabot qui fou contestat per lo senyor Soler y Catalá, passantse á la votació nominal del dictámen que resultá aprovat per 18 vots contra 9 que foren los dels senyors Pujol y Fernandez, Madorell, Soriano, Samper, Cabot, Escuder, Roca, Catalá y Simó.

Al explicar son vot negatiu lo senyor Pujol y Fernandez, digué, que las mils pessetas havian de costar molt al ordenador de pagós pera poguerlas satisfer als acrehedors dada la penuria del Ajuntament. Casi lo mateix digueren los senyors Madorell y Soriano. Lo senyor Fontrodona explicá son vot afirmatiu, qui fou contestat per lo senyor Cabot fentnos saber que l' Ajuntament no havia pagat encara los 800 ó 900 duros que costa lo tálam que usa en las professons.

També s' aprobá la proposició que alguns regidors presentavan á un dictámen de la Comissió primera, fentse seva una proposició del senyor Madorell y que ja coneixen nostres lectors.

Aquesta proposició, com diguerem en la ressenya de la penúltima sessió ordinaria del Ajuntament, demana que 'l dictámen torni á la comissió pera que estudihi mes la qüestió.

Al aprobarse se aprobá també una adició presentada per lo senyor Cabot dihent que lo dictámen siga presentat de nou d' aquí á vuit dias, ó siga en la próxima sessió.

Lo senyor Madorell digué que la Comissió primera presentarà lo dictámen mes ampliat, pero en lo mateix sentit; puig que es precís que l' Ajuntament tinga crèdit y per tenirne se ha de pagar puntualment als acrehedors.

Després d' una llarguíssima y acalorada discussió originada per un dictámen que no s' arribá á votar, y que tractava de la concessió d' un *puesto* en la pescateria del mercat de Sant Joseph, s' aixecá la sessió á dos quarts de set per falta de número.

Llissió de monarquisme.—Anem á darla al Ajuntament y á algunas otras corporacions de la situació, per estrany que sembli.

Saben ells ben be que dintre de sas doctrinas deu darse la deguda importan-

cia als detalls, fins als que insignificants siguin, y aixó es lo que no han après encara després de sis anys de restauració de la monarquia. Si aixis no fos no caurian en lo *renunci* de tocar una marxa real equivocada.

Deurian saber que hi ha tres marxas reals espanyolas. La primera, la mes solemne, la que deu emplearse quan se toca per Deu, per lo Rey, ó per la representació simbólica d' ells, está en compás de quatre, y porta temps de marxa molt pausat. La segona, un punt menos solemne, que 's toca als capitans generals y als representants vivents del monarca, está escrita en compás de dos per quatre, y 'l temps participa del de marxa y de pas doble. La tercera, anomenada d' infantas, es molt mes vulgar, y está escrita en sis per vuit, quasi *allegro*.

Donchs bé; sempre que s' ha de tocar la marxa real solemne se toca la segona, com va sucsehir ahir vespre, que la banda municipal va tocarla devant del retrato del monarca, cometent ab tal equivocació una verdadera heretxia monárquica.

Vejin, donchs, d' esmenarse, y aixis un' altre vegada s' estalviarán haberse de veures reptats per qui menos deuria.

Congrés Catalanista.—Aquesta tarde se reuniran las Comissions de *busca y arreglo de local* y l' *económica*, preparatorias una y altre del Congrés Catalanista que tenim anunciat.

Objecte arqueològich.—En la perforació de las costas de Garraf, se diu que 's trová una ánfora que contenia alguns daus de plata. Dita ánfora está en poder del Director-gerent d' aquella vía senyor Gumá.

L' Ase dels cops.—Ho es per lo Ajuntament los terrenos de la ex-Ciudadela, puig aixis que s' ha de menester pagar alguna cosa ó es precís nivellar los pressupostos, etc., etc., s' acut á la venda d' algun dels solars.

En l' actualitat no sabem ja quantas y quantas cosas se han de pagar y saldar ab lo producte de las vendas de alguns solars. Sols ne recordem tres de moment: lo pagar á la Administració Económica certa cantitat, que sembla se ha extraviat; lo monument que 's l' entrada del Parque ha de aixecarse al general Prim, (y que Deu ajut quan se farà, per mes que l' Ajuntament tinga l' exemple de Puigcerdá, Tortellá y altres vilas y pobles), y per fi la nivellació dels pressupostos, á causa de haver rebaixat 130,000 pessetas d' un arbitri.

De manera que ja que donan tant los solars de la ex-Ciudadela, no sabem perque no es realisa d' una vegada l' Ajuntament y paga lo que deu; que agrañida li quedaria Barcelona en general y en particular los nombrosos acrehedors.

Un municipal modelo.—Lo di lluns al vespre un francés, que 's troba de pas en Barcelona y que 's dirigia á la habitació ahont posa, fou agafat per un municipal, y baix lo pretext de que estaba un poch begut, volia acompanyarlo á casa de la Ciutat, á lo que s' hi resistia 'l francés. Aixó fou causa de que 'l municipal demanés auxili á un guardia civil, que pujaba casualment per la Rambla, qui 's negá terminantment á lo que se li demanaba, sens saber avans perque l' ha-

bia detingut; motiu que aquell continuà callantse. Lo públich que s' enterà de la qüestió, intervingué en l' assumpto, y 'l francès fou acompanyat á sa casa.

Se compren perque la guardia municipal es tant apreciada.

Arrivada.—Ha sortit ja de Paris en direcció á n' aquesta capital, la célebre artista senyora Bianca Donadio, qui, com saben nostres lectors, deu pendrer part en las representacions de ópera italiana, que durant la vuitada de la Mercé, deuen verificarse en lo «Teatro del Circo». Lo debut se celebrarà lo próxim diumenje, per lo qual s' espera que dita artista arribará demá.

Classes de dibuix.—En la Plassa del Bonsuccés, número 5, pis segon, ha obert lo mestre d' Obras senyor Calvó, classes nocturnas de dibuix lineal, de adorno, lavat, colorit y topográfich. Ensenya además á formar projectes industrials y de edificis. Se recomanan las classes del senyor Calvó, no sols per lo ben dispòst del local, sinó també pe 'l senzill sistema de ensenyansa que emplea, y los modelos ab que conta.

Ferit.—En la matinada d' ahir entrá un subjecte en lo corral d' una casa ahont s' hi crien gallinas ab l' intent que es de suposar; apercibit del cas lo criat de la casa, agafá un revolver pera correr en busca del lladre, pero se li dispará l' arma y 's ferí en una cama, per lo qual tingueren que conduhirlo á la casa de Socorros del districte de las Dressanas.

Practicat després un reconeixement en lo corral, l' amo manifestá que li faltaban de divuit á vint gallinas.

La novela «El Maná».—Segons indica un colega, está próxima á publicarse en aquesta ciutat una novela festiva y satírica, que porta 'l significatiu títol de *El Maná ó los seguros sobre la vida*. Com coincideix aixó ab l' establiment de una nova societat de iguals *seguros*, havem duptat de prompte sobre l' objecte de aquella publicació, pero ben meditat, creyém que una sátira ha de ser precisament sobre fets ja coneguts, y per lo mateix no pot perjudicar á lo que no té cap motiu de censura, y sí més bé dirigirse contra societats que ja no existeixen, y de las que, per desgracia, se en conservan ben cruels recorts. Sent aixis, com no ho duptem, ben vingut sia *El Maná*, perque quant no hi ha hagut justicia contra ben conegudas estafas, just es que 'ls ingenis prengan á son cárrech, lo que no ha sabut corretgir qui ho havia de fer.

Colocació de fanals.—Personas que han anat á Gracia ab lo tran-via que surt de la plassa de Santa Agna, nos han manifestat que en un gran tros del trajecte que recorre no s' hi veu ni 'l mes petit fanal. Lo tran-via passa desde 'l carrer de Aragó al de Provensa completament á las foscas, y sembla que per seguritat dels transeunts podria colocarshi alguna llum.

Ab motiu de las firas y festas, podria l' Ajuntament portar á cap una millora, que sens dubte li agrahirian tots quants utilisan l' anunciad tran-via durant las horas de la nit. No tenim, per aixó, esperansas de que se 'ns atengui.

Suscripció pera las firas y festas.—Segons nota que se 'ns ha passat de la Direcció de firas y festas populars de la

Mare de Deu de la Mercé, la quantitat recaudada fins al dia de ahir, ascendia á la suma de 14,836 pessetas.

Una pregunta.—¿Podrá saberse 'l dia que 's repartirán los premis als alumnos de escolas públicas?

Recordi l' Ajuntament que ja estém al dia 15 de Setembre y encare no se sab lo dia que ha de tenir lloch la distribució.

Los serveys municipals.—Aném á esplicar un fet passat al senyor Piquet, empresari del Odeon, que es una reproducció gráfica d' una escena del Riffi.

Lo diumenje passat, y poch avants de comensar la funció en l' Odeon, á causa del gran número de personas que 's dirigian á n' aquest teatro, se reuní tal grupo de gent á la porta, que 'l senyor Piquet determiná demanar á algun municipal que fes abandonar la acera á algunas donas que la ocupaban ab cistells y covas impeding lo pas al públich, lo que está terminantment prohibit per las ordenansas municipals. Lo municipal no vulgué prestarli auxili; per lo que 's dirigí 'l senyor Piquet al arcalde de barri, al que no trobá á casa. Lo senyor municipal se trasladá a llavors al devant mateix del Odeon, contemplant impávit com las donas ocupaban l' acera impeding lo pas y com s' hi aglomeraba la gent.

Instat per segona vegada lo municipal y amenassat de que 's donaria part de la conducta estranya que seguia, contestá: *Si no quiere esperar las quatre, vaya á las tres.*

Efectivament, ahir se vejeren devant d' un *Fivaller* lo senyor Piquet y 'l dependent del Municipi. S' esplicá 'l primer, y després de ser *atentment* escoltat per lo *Fivaller* y dos escribents, se pronunciá la sentencia, que, com ja comprendrán los lectors, es digna d' un regidor de la majoria. Condemná al senyor Piquet á 5 pessetas de multa; sentencia que 'l va deixar parat y tonto. Per demanar auxili fou condemnat lo senyor Piquet; lo municipal se veje alentat en sa incuria y deixadés.

A nosaltres no 'ns sorprén; la majoria actual del Ajuntament deu sa existencia als municipals y escombriaires; just es que 'ls hi estiga agrahit.

Sobre 'l suicidi d' avants d' ahir. Lo jove que en los jardins del *Prat Catalá* 's dispará un tiro avants d' ahir era natural d' Organyá, partit de la Seu d' Urgell, provincia de Lleyda. Fill d' una acaudalada familia havia comensat la carrera de medicina, que no continuá per haber prés una part directa en la insurrecció republicana del 69, habentse dirigit l' any següent á Fransa, durant la guerra que sostingué contra la Alemania. Terminada aquesta, entrá en Espanya ab alguns italians que foren agafats y portats á la presó, per haber entrat proclamant la República. Un germá seu fou assassinat y arrastrat per los carrers de la Seu d' Urgell, quan hi entraren los carlistas en l' any 74.

¡Sálila terra lleugera!

Queixa.—Nos pregan alguns vehins del carrer de Ponent, que fem present al senyor arcalde que la claveguera de la cantonada dels carrers de Ponent y Peu de la Creu exala un fetor insoportable, per afluhir á ella lo del sistema inodoro de las casas vehinas que están faltadas de

conductos al efecte, contra las ordenansas municipals y la salut pública.

Altre denuncia.—Lo periódich *El Eco de Madrid* ha sigut denunciad.

Sentim lo contratemps del colega.

Firas y festas.—*Adorno de la Rambla.*—Continuan los trevalls de preparació pera illuminar á *giorno* la Rambla del Mitx. Com saben nostres lectors la disposició es la mateixa de sempre. Una sola cosa nova 's notarà: que com que 'ls adornos son un mes atrotinats farà un xich menos d' efecte que l' any passat, per lo tant avisém als forasters que allavors nos visitaren que per aquest cantó tant se val que ho donguin ja per vist, si no volen quedar enganyats.

Als forasters.—¿Saben alló que deya la Junta de firas y festas, de que hi hauria una font *lluminosa* en la plassa de Catalunya, ab un gran doll d' agua del Llobregat? Donchs no 's farà pas, per la sencilla rahó de que la empresa d' aquelles aigües, que res te que veure ab la de firas y festas, no tindrà preparadas las canonadas.

Alló hauria sigut de lo mes vistós y alló no 's fa. Pot ser la Junta acordará suplirho ab un surtidoret, per l' istil del que 's posa al Regomir per Sant Cristófol, y farà que hi balli l' ou. Fora digne d' ella y no encrostonaria gayre las catorze mil pessetas.

Ensaig en lo carrer de Fernando.—Ahir vespre s' estaban ensajant en lo carrer de Fernando los dos aparatos que hi han colòcats de llum eléctrica, produhint molta mes claretat y ficsesa que 'ls altres dias.

Empedrats.—Ahir s' estava empedrant de nou lo carrer dels Archs. Ja ho necessitava.

A «La Mañana».—Lo periódich madrilenyo *La Mañana* ha publicat, traduhit al castellá, en sos números del 8, 11 y 12 d' aquest mes, l' article que nosaltres publicarem original, fa poch temps, en la secció literaria ab lo títol de «L' astrónom y 'l colomista.» Tot aixó no tindria res de particular si 'l diari del senyor Balaguer hagués citat la procedencia del article, com ho fa cada dia ab los que copia de molts altres periódichs, pero lo cas es qu' ha reproduhit lo nostre sense indicar á lo menos qu' era d' un altre colega en la premsa. ¿Será pot ser que al periódich madrilenyo li escou l' haber de manifestar que 's publica un diari escrit en catalá? No ho volém creure, tractantse d' un diari dirigit pel senyor Balaguer.

En lo Circo Equestre.—Avuy tindrà lloch en lo Circo Equestre de la explassa de Catalunya lo benefici dels germans Dare, ab qual motiu, además dels exercicis que tan aplaudeix lo públich, lo clown Mr. Tomas Dare executarà una pantomina ó intermedi cómich.

Per lo próxim divendres se prepara també una funció extraordinaria á benefici de las víctimas de la catástrofe de Logronyo.

Aqueixa funció será patrocinada per lo Capitá general, y en ella una reputada banda militar tocará pessas de concert, alternant ab los millors exercicis equestres y gimnástichs de la companyia.

Felicitem als senyors Alegria y Chiesi per sa generositat may desmentida, ab la

que saben correspondre á las simpatias que 'ls dispensa 'l públich.

¡Que duri senyor Cabot!—En la sessió que ahir celebrá lo Ajuntament, lo regidor senyor Cabot observá una conducta que aplaudim y que esperém continuar. Es aquesta, que aixís que veyan als regidors de la majoria que 's retiravan del saló á fi de donar un passeig, ó potser á posarse d' acort sobre algun assumpto, demanava al senyor President que fes contar lo número de regidors, y com no 'ls convenia aixecar la sessió sens aprobar aquest ó aquell altre dictámen, se veyan obligats á tornar á entrar fentlos cumplir ab son deber per forsa, ja que no ho fan de grat com es la seva obligació desde 'l moment que acceptaren lo càrrech.

¡Ceremonia!—Aixís hauria de cridar lo senyor de Durán á algun senyor regidor que 's permet fumar durant las sessions ordinarias del Ajuntament. No es que trovém mal que 's fumi durant las tres ó quatre horas que acostuman á durar ditas sessions, mes sí som partidaris de la igualtat per tothom, y per lo tant que si fuman los senyors regidors se permeti també fumar al públich y representants de la premsa, puig tots son de carn y ossos y tenen iguals necessitats.

O tots ó cap.

Sobre un certámen.—En lo certámen de la «Academia Bibliográfica-Mariana» de Lleyda, enguany s'ha rebut un número escasíssim de treballs. Las poesias no arriban pas á una cinquantena; la major part son castellanas, n'hi ha algunas de catalanas y unas quantas de llatinas. Ademés ha obtat á premi un sol quadro al oli.

Si tenim en compte que la majoria de poetas concorran als certámens ab mes d' una composició, donantse 'l cas d' enviarne fins una dotzena ja diferentas ó sobre un mateix tema un sol autor, trobarém que al catolicisme se li han trencat las cordas de la lira mística.

¿Y qué dirém de l' inspiració dels pintors católics que sols envian un quadro al concurs?

Fanals en la Barceloneta.—En lo plá de Palacio á l' entrar al passeig de la Barceloneta y en lo mateix passeig devant de la «Batzegada» se están colcant alguns fanals al igual dels policromats que existeixen en la plassa Real.

Celebrém la millora perque hi feya falta.

CATALUNYA

Lleyda 12.—Un horrorós crim s' ha comés fa poch dias en lo terme de Fullede entre duas familias de Esplugas Calva, las quals feya temps que 's tenian mala voluntat, á causa de que la una estava en la creencia de que tots los mals y desgracias d' interessos que 'ls sobrevenian, eran causats per una vella de l' altra á la qual tenian per bruixa.

Llindant sas hortas y masos entre sí en lo citat terme de Fullede, y habitanthi las duas familias provisionalment á causa de las operacions de las cullitas, un fill de la familia supersticiosa comensá la agressió donant algunas punyaladas á la vella referida y observat per tots los individuos de las duas casas, los uns per pendre la defensa y 'ls altres per atacar, se promogué una verdadera batalla, resultant al fi morta la vella y ferits tres individuos de sa familia; los de l' altra quedaren també tots ferits gravement á escepció del primer agressor qui desaparegué al acte.

Se conta que alimentá la superstició de la familia agressora, lo parer d' una sonámbula de Reus á qui habian anat á consultar sobre la aparició d' algunas serps en sa horta y que ademés los aconsellá l' assassinat de la vella á qui ells tenian per bruixa, confirmantlosi la sospita.

Lo fet ha causat molt dolorosa impressió y está en mans del tribunal.

Tortosa 13.—L' altre dia estigué á punt de caure en poder d' en *Panca Ampla* l' alcalde d' aquesta ciutat, puig ja entrada la nit venia de las Roquetas, y un quart després de passar per los *Cuatre camins* se presentá en aquest punt lo referit bandoler, terror d' aquesta comarca.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

«La Ilustració Catalana.»—S' ha publicat lo número 7 del ja acreditat periódich desenal artístich, literari y científich titulat *La Ilustració Catalana*. En sa part literaria hi figuran articles dels senyors Franquesa, Tamaro, Roure y Gallart y poesias dels senyors Palau y Solá; y en la part artística son notables lo retrato del malhaurat escriptor Valenciá don Vicens Boix, un tipo de traginer catalá y un quadro de «Van Dyck y 'l comte de Bristol» quals dibuixos son originals respectivament dels senyors Casteluchi, Gomez y Garcia.

«L' Art del Pagés.»—Habem rebut lo número 89 del periódich d' interessos agricolas *L' Art del Pagés* qual número es interessantíssim, puig á mes de publicar lo treball titulat «La Canya» premiat en lo certámen del «Ateneo Igualadí de la classe obrera» y qual autor es don Jaume Serra é Iglesias, corresponsal en Igualada del DIARI CATALA, inserta una carta de Altafulla sobre un *vi fet de rahims pedregals* y altres treballs de molt interés.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE para curar las calenturas, las febres intermitents y remitents, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se 'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS REA, disenteria, cólera-morbo y las debilitat, de 'l istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Bálсам Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L' AUFECH PROBEU l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassan. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera todas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Secció de Fondo

LO QUE PASSA EN EUROPA.

La qüestió d' Orient es lo verdader «Nudo Gordiano» de la diplomacia europea. Després de las noticias vingudas de Constantinopla, que manifestaban la conformitat dels albanesos á la entrega de Dulcigno, se ha notificat que la lliga albanesa estava disposada á lluytar ab todas sas forsas perque aquella població no passés á formar part del Montenegro.

La Porta que, després de la prórroga de tres setmanas, se comprometé á fer dita entrega dintre un plasso que espira 'l 4 d' Octubre, reuni immediatament lo consell de ministres per determinar lo

que debia ferse devant de semblants conflictes. La resolució que 's prengué fou la de combatre ab las armas las pretensions de la lliga; á qual efecte, 's donaren órdras perque tres batallons de tropas regulars abandonessen á Scutari per traslarse á Dulcigno.

La Turquia alentaba las esperansas dels albanesos, creyent que d' aquesta manera 'l Montenegro abandonaria sas pretensions ó que lograria portar la divisió entre las potencias signatarias del tractat de Berlin. Pero no ha lograt ni una cosa ni altra; lo Montenegro, excitat per las potencias, no ha pensat jamay en abandonar l' augment de territori que per son valor y constancia 's guanyá en la última guerra contra Turquia; las nacions no han abandonat lo projecte de fer una demostració naval, gracias á la actitud seria presa per en Gladstone y secundada per la Russia.

Quan en lo últim congrés de Berlin no 's digué ni una paraula sobre 'l nou problema que 's presentaba, diguerem que 'ls acorts que la diplomacia prenguéssan efimeros, tota vegada que no s' atrevian á plantejar lo problema ab la franquesa que 's necessitava. Ocuparse solzament de Grecia 'l Montenegro, quan la Albania habia prés las armas per defensar sa autonomia y en aquesta resolució hi coincidian cristians y musulmans, era olvidar un dels factors mes importants que debian tenirse presents per la bona y durable resolució del problema. Aumentar lo territori al Montenegro, aixamplar las fronteras de Grecia, essent una cosa y altra en perjudici dels albanesos que 's creuhen ab dret á ser atesos, com altres paissos de la península oriental, habia de donar lo resultat que actualment s' está tocant.

La Albania, com moltras otras comarcas desde quatre sigles dominadas per la Turquia é insultadas per los bajás, forma una part no despreciable del imperi turch, y 's distingeix per son valor en los combats, per son esprit actiu y per la religió que professa, de lo que resta al Sultá. L' esprit d' independencia y de llibertat es «contagiós»; ha vist lo que ab sa actitud han lograt conquistarse la Servia, la Rumania, la Bulgaria y 'l Montenegro y aspira á iguals resultats. ¿Ho lograrà per ara? Difícil es la contestació; pot no obstant, assegurar-se que, si la constancia no 'ls abandona y saben anar rectes al fi que 's proposan, l' éxit no es dubtós, veuran realitzats sos desitjos.

La demostració naval se dirigeix principalment contra Turquia; son objectiu es prestar un auxili moral als montenegrins y aquest auxili será un poderós alicient pera servirse dels mateixos medis de que s' ha servit lo Montenegro per augmentar lo seu territori y veure de dret confirmada la seva independencia. Los albanesos se farán càrrech dels antecedents de la qüestió montenegrina y per los mateixos medis se creuran arribar al mateix fi. Entretant y recordant aquell adagi de: «Qui sembra vents, recull tempestats,» las mes serias dificultats serán per Turquia que difícilment lograrà vence la obstinada resistencia d' un poble que aspira á la independencia.

S' habia parlat d' un tractat d' aliança entre la Servia y la Bulgaria; s' habian publicat los articles que contenia, pero ha sigut desmentit per lo govern de Bel-

grado. No obstant això, la creencia general es de que semblant tractat existeix, però no s' vol fer públich, puig no es un misteri per ningú l' intent que porta la Bulgària de declarse independenta.

Per altra part, *Lo Romanne*, periòdich de Bukarest, está fent una activa y continuada propaganda á favor d' una inteligencia entre 'ls paissos mes interessats en tenir vida propia y no ser la juguina de russos ni austriachs. Sapigut es que Rússia y Austria s' disputan actualment la influencia en los principats de la península dels Balkans. No á altra cosa obeheix la cordial y entusiasta acullida feta al príncep Càrlos de Rumania en lo viatge que ha fet al Austria. Recordant, donchs, que cada un de per sí no poden aspirar aquells paissos sino á cambiar de jefe, ja s' diga Francisco Joseph, ja Alejandro, han pensat en unir-se y ab sos recursos poder tenir la vida propia dels paissos que, ni moral ni materialment, depenen de ningú. No pot pas dubtarse de que unint sas forsas en cas necessari la Rumania, la Sérvia y la Bulgària y tenint en compte las rivalitats dels dos imperis que s' disputan sa direcció, lograrian ferse del tot independentas y podrian sens temor ni recel de cap mena dedicarse á fomentar sos interessos y á desarrollar sa riquesa, sa industria y sa agricultura. Si aquest plan se realisés, cessaria probablement la tendencia del successor de Pere l' Gran de ferse duenyo de Constantinopla.

Inlaterra descansa de sas tareas políticas; las Cámaras han sigut tancadas després d' una sessió llarguísima y sobre manera útil al país. Be es vritat que 'l ministeri Gladstone no ha pogut veure aprobadas moltes de las reformas que tenia presentadas; pero aquesta impossibilitat ha contribuít á popularisar mes y mes als lliberals y á desacreditar als lords que ab tenacitat han impedit lo plantejament d' algunas, tal vegada, las mes urgents. La situació d' Irlanda que mereixia 'ls cuidados preferents del govern continúa en lo mateix estat, amenassant pendre majors proporcions; lo que motivá un discurs de M. Forster fent apreciacions sobre la Cámara dels lords, que han causat viva impressió en un país que tant apegat está en las tradicions. La filípica dirigida als lords era lo suficientment fundada; puig allí, com en otras parts, en lloch de moderar la impetuositat dels diputats, s' entretenen en criar conflictes y aumentar las dificultats.

La despedida de las Cámaras ha coincidit també ab la victoria del general Roberts, prop de Candahar, sobre las tropas de Ayub-kan; victoria que ha retornat al pabelló inglés lo brillo que habia perdut ab la derrota del general Burrow.

CETTIWAYO.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 13 de Setembre.

Are comensa lo moviment produhit per los grans successos y las grans victorias; are comensa la qüestió de gracias, creus, condecoracions, graus, indults, etc. Aquesta tarde 'n tractará lo Consell de ministres. L' indult qu' es lo mes important, será extensiu als que sufrenen condempnas de totes classes. Res se sab sobre otras gracias; pero es segur que tot se limitarà á fer *grands* á molts que no ho son, á alguna rebaixa pe 'ls soldats y en paus;

perque 'ls ministres no creuen que 'ls temps los hi permetin fer cap rebaixa en las contribucions, única manera ab que 'l país podria congratularse per lo faust succés.

La *Gaceta* parla de la salut de la *infanta sucesora* y de las infantas donya María Isabel y demés, habentse suprimit sense decret ni res á la primcesa d' Astúrias, encare que aquest títul sigué conferit á la germana gran de D. Alfons per una órdre de 1875. Ningú s' explica aquesta contradicció sino per un d' aquets jochs á que tant se presta la política espanyola cortesana. Hi ha qui s' fa ilusions y creu que en Cánovas ha sigut per fi vensut y augura pera dintre de poch temps un cambi ministerial. No es necessari dir que aquesta opinió halaga en extrém als fusionistas.

Lo cert es que avans s' atribuhia á n' en Cánovas lo propósit de aconsellar que sigúes conferit lo títul de primcesa d' Astúrias á la que acaba de neixer y are 'l president del Consell se nega terminantment á que aixó s' efectuï, per lo qual los fusionistas trovan nous pretextos y redoblan sos esforços, lluytant en totes las esferas, en algunas de las quals los favoreixen molt.

Las conferencias entre 'ls personatjes del fusionisme dinástich se repeteixen sovint, y no hi ha dubte de que 'l govern se preocupá ab la actitud general d' aquesta gent, ó per lo menos demostra preocuparse, pot ser pera causar efecte en certas regions.

Tots los periòdichs insertan avuy la mort del senyor Puente y Brañas, oficial de la Presidencia. Era autor d' algunas obras dramáticas del género cómic, pero sols se li daba importancia per la amistat que tenia ab en Cánovas y per los periòdichs que habian sigut denunciats á instancias d' ell.

Las festas están próximas, pero 'l dia fixo en que estarém autorisats pera divertirnos no se sab encare quin será; mes ja s' cuydará 'l govern d' avisárnosho. Lo marqués de Torneros no farà ni mes ni menos que las otras vegadas; lo que Madrid voldria fora que deixés pera sempre las Casas Consistorials; ahont sos serveys son tan pessims, encare que fós precis nombrarlo *grand* d' Espanya, com diuen per aquí.—X. de X.

FESTAS EN PUIGCERDÀ.

Puigcerdá 10 Setembre.

Me vaig descuidar de dir en la mèva de ahir que á las deu de la nit lo coro doná una serenata á Pepe y Manel Cabrinetty.

No podeu figurarvos de la manera com agasatja tothom á n' aquestos nens. Quant surten los es materialment impossible lo donar un pas. Los homes los abrassan, las donas los petonejan y tots ab llágrimas als ulls los hi fan mil preguntas á las que los noyets ab senzillés responen, y ningú dels que 'ls deturan se despedeix d' ells sense oferírsels, ab aquella franquesa tan característica y tan de cor peculiar y propia dels fills d' aquesta montanyas.

Aquest matí á las deu, se ha verificat en la plassa Major, devant de la estàtua d' en Cabrinetti, un concert per la orquesta de Vich. Las pessas que han executat han sigut ben rebudas pel numerós públich que hi ha anat acudint.

A la una del mitx dia hem assistit al banquet que nos han donat la Comissió de las festas y l' Ajuntament.

Lo espayós saló del «Cassino Ceretá» ahont s' ha celebrat, presentava un bonich cop de vista. Estaba adornat ab bon gust y en la testera s' hi ivelya l' retrato d' en Cabrinetty, voltat per una corona de llaurer, al mitx de un ben combinat grupo en lo qual hi havian entrellassadas las banderas espanyola y francesa. Aixó á mes de ser un tribut á la germana, que reyna en aquest pays, entre los naturals de abduas nacions, era un particular obsequi que s' dispensava al diputat francés Mr. Estanyer, lo qual debia assistir al banquet, haventse invitat al efecte; pero no ha

pogut ser ab motiu de trovarse malalt, segons una sentida carta que ha enviat, dolguentse vivament y ab gran pesar de no poder pendrer part en aquell entusiasta dinar y fent molts elogis de la estàtua y de la professó cívica de ahir; aqueixa carta ha sigut llegida al comensarse lo dinar, rebentla ab un general aplauso.

Un centenar nos hem sentat á taula; individuos del Ajuntament, Comissió de festeigs, la Premsa, defensors de Puigcerdá y personas notables que s' trovan en la vila.

Ha regnat la major expansió en tot lo dinar y al destaparse lo *champagne*, s' han comensat los bríndis, iniciantlos lo senyor don Joseph Pons, lo indomable y valerós Alcalde durant lo tenás siti.

Ha brindat per los fills d' en Cabrinetty que s' assentavan á son costat, per los forasters que han vingut á honrarlos ab sa presencia fent que las festas tinguessin importancia, y ha anat enumerant després un á un á tots los héroes d' aquellas inmemorables jornadas, los que ab son valor y decissió salvaren la vila, fent especial menció del senyor Martí, l' arxiu vivent de la Vila, y del brau senyor Puigbó. Aquest que es lo hábil tirador que tantas baixas causá en los enemichs del progrés, sens petulancia y ab verdadera modestia ha respost textualment: — «Jo no vaig fer mes que lo que devia; lo meu deber era salvar la llibertat.»

Ha seguit lo senyor Alcalde actual, don Tomás Borrell, dihent que la ciutat te la honra de albergar als fills del seu salvador y que en agraument aquesta los salvará si en perill se trovan.

Presentat per lo senyor Barnola don Feliciá Stultz, l' amich íntim d' en Cabrinetty, ha fet present que no admet cap elogi per haver anat á recullir lo cadavre del malhaurat brigadier, puig lo companyerisme que ab ell tenia li obligaba; fent vots al mateix temps pera la prosperitat dels fills del héroe qual memoria se honrava.

Lo senyor Montella feu un brindis, per la viuda d' en Cabrinetty, pels seus fills, pels artistes, pels literats y per la premsa.

Lo senyor Marin fen grans elogis de la estàtua deguda á n' en Novas, acabant dihent. — «Jo he vist la estàtua y dins d' ella hi he vist l' ànima d' en Cabrinetty, y ¿saben perquè? Perque á dins de l' ànima de don Rossendo Novas hi bull lo foch de la patria.»

Aludida la premsa, don Ramon Ginestá ha donat las gracias, y fent constar que sempre estaré prompte á tot lo que tendeixi al millorament de la Cerdanya.

Lo senyor Maciá y Bonaplata, en la caltat de diputat pel districte, ha fet menció de las notables milloras que s' anavan realisant en la Cerdanya degudas al ferro-carril fins á Ripoll y á la carretera; milloras que creixerán de un modo notable quant lo xiulet de la locomotora ressoni en la plassa de Puigcerdá.

Al senyor Zulueta se li degué una brillant y erudita peroració, en la que cantá las glorias y las conquistas del progrés y de la llibertat.

Don Anton Ginestá, farmacéutich en Ripoll, y nebot del conegut periodista barcelonés, ha dedicat lo seu brindis á las donas puigcerdanesas, las que animosas en los dias de perill corrian á auxiliar als ferits, portant queviurers á las tapias ó murallas sens mica de temor al foch enemich, per lo qual be mereixian lo dictat de heroínas.

Lo senyor Roca y Roca ha pronunciat un extens discurs, brillant com tots los seus, rich en imatjes y felís en pensaments. Nos fora difícil anarlo seguint en l' us de la paraula. Devém si consignar, que ha indicat los temors de un nou alsament absolutista, cosa profetisada per en Novas, puig simbólicament ho ha expressat en la estàtua. No mira cap á Fransa ha dit, porque d' allí no 'ns te de venir mes que llibertat; mira cap á Espanya y te las ulleras preparadas pera veurer al enemich quant s' acosti, y ja te empunyada la espasa pera salvarlos un' altre vegada. Aixó vol dir que debém estar alerta y ben amatents pera

fer lo que havem fet sempre, conseguint que Puigcerdá fos lo baluart y 'l refugi de la llibertat espanyola.

Lo senyor Junoy expressá que serà un constant defensor de Puigcerdá y de la llibertat.

Lo senyor Apeles Mestres llegí una conversa històrica que ell sostingué ab un ex-cabecilla carlista, bonica á tot serho y esmeradament versificada.

Lo poeta senyor Doria recitá ab enérgica entonació una valenta poesia, composició seva, en la qual se fa la historia del siti, la descripció de las festas y l'elogi de la estátua; composició que ha conseguit despertar l'entusiasme general, acordantse, á proposta de un dels presents, la seva impressió.

Ha parlat després lo senyor García, administrador que ha sigut fins fa poch de aquesta aduana, dihent que estima tant á n'aquest poble, que si be aragonés de naixement es puigcerdanes de cor, y que quant Puigcerdá périlli ell correrá en sa defensa.

Per últim, lo qui firma aquesta s'ha aixecat y ha dit que, representant del DIARI CATALA, de *La Llumenera* de Nova York y ferm catalanista, se creya en lo deber de parlar en catalá, hengua que no era desconeguda als puigcerdanesos, puig es la seva, y en catalá y no en la llengua oficial juravan defensarse fins á morir. Parlá del goig que daba la festa cívica d'allí sense elements que de cor n'eran contraris, y ensalsant la estátua d'en Novas digué, que era un marmol que encarnada tenia la vida d'en Cabrinety, que sols faltaba que algú li digués pera marxar contra 'ls seus assessins, puig que si aquets tenian la audacia de presentarse de nou com havia dit lo senyor Roca y Roca, en Novas, lo seu creador, com á digne fill de Puigcerdá, dins la vila's trovaria, daria 'l crit, y la estátua animantse se la veuria correr pera aniquilar á los sectaris del retrocés.

Lo senyor D. Joseph María Martí, á qui tan deu Puigcerdá; que tan valerosament se va batre; que es lo conseller de tothom, y al que per precisió es indispensable recórrer si 's vol saber lo que ha sigut y lo que val Puigcerdá, ha reasumit los brindis ab clara exposició y ab delicada forma; ha detallat las obras totas del celebrat Novas, acabant per donar las gracias á n'aquest y á tots los que han fet be á la vila y han contribuít á donar esplendidesa á las festas. Se l'aplaudí calorosament.

Lo senyor Moret ha proposat que 's nombressin fills adoptius de Puigcerdá als fills d'en Cabrinety, puig ja que perderen á son pare, Puigcerdá no podia consentir que fossin hofens.

Lo senyor Durán proposá que s'obri una subscripció pera erigir un monument que guardi las cendras de tots los que moriren en la defensa de la vila.

Lo senyor Roca y Roca, á instancies dels concurrents, llegéix sa magnífica oda *¡A la Fransa!* que es acullida ab grans aplaudiments.

Se serveix lo café y mentres tant la música romp ab l'himne de Riego, lo de Pera-camps y d'altres patriòtics, disolventse als seus acorts la reunió.

Seguiré després, ó sino no 'm quedaria res per dir.—*R. Arús y Arderiu.*

Butlletí polítich

Lo Comité democrátich històrich de Lleyda, que forman los senyors don Albert Camps president; don Joseph Monpeat, don Frederich Castells, vice-president; don Enrich Agudo, don Jaume Benet, don Joseph Carrera, vocals, y don Pau Font y don Ramon Martí, secretaris, ha publicat en forma de circular una manifestació, de la que traduhim los següents párrafos:

«Los acorts mes importants de la reunió pública celebrada 'l 29 d'Agost, foren: no pendre part en la próxima lluyta electoral; oposarse á la creació de comités mixtos, per considerarlos una perturbació pera 'ls partits

que 'ls consenten, y organisar en la nostra provincia los del partit á que pertanyém quals ideals representa don Francisco Pi y Margall, y qual programa encara que ben conegut, convé afirmar de nou.»

«Aixó es indispensable per la confusió que en lo camp de la democracia han introduhit los que un dia volian com nosaltres lo desartrotllo complert, y avuy lo circunscriuhen á principis determinats. Avuy, com ahir, nosaltres volem la democracia que reconeix lo dret de tot sér humá, ja sigui individual, ja colectiu: d'aquí ve que demaném pera l'individuo la llibertat de manifestarse y desartrotllarse en totas las esferas de la activitat humana; pera 'l Municipi la facultat de administrar sos interessos y fer las lleys que li siguin propias: pera la Provincia la potestat de esplayar sas forsas sens tuteladas ni ingerencias depresivas, y pera la Nació la de agrupar armónicament lo conjunt, organisant lo poder y 'ls serveys generals que constituheixen la vida nacional, pero sens dret á absorvir la llibertat del individuo, ni la vida del Municipi y de la provincia.»

«Pera la defensa d'aquest programa tenim al frente al eminent home públich avans citat al incorruptible ciudadá Pi y Margall y ab ell, entre milers de demócratas entusiastas per los ideals del nostre partit, als 132 ex-diputats que van firmar lo notable manifest de 28 de Mars del any passat. Contém també en la premsa ab periòdichs que representan las nostras ideas, distingintse entre ells lo DIARI CATALA; de Barcelona, y «La Union» de Madrid.»

La circular acaba demanant la formació de Comités, en totas las localitas de la provincia de Lleyda en que sigui possible constituhirlos.

Secció Oficial.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia en lo dia de la fetxa.*

Joan Gumá, sens direcció.—Claudio Planas, Barcelona.—Esteve Espelt, Ripoll, idem.—Pere Cagha, Madrid.—Senyors Fig, Apel, Viuda, Baadong.—Mañel Reales, Trinidad.—Andreu S. y Oliva, Habana.

Barcelona 12 Setembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telegramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinatariis.*

Gibraltar, Maristany, scns senyas.—Valencia, Lucas Lopez, fonda Peninsular.—Id. id. id.—Laud, Etienne Bonaste Borrás, Aget de affairres.—Balaguer, Joan Cgea, Lancaster, 19.—Madrid, Joaquim Arenas, Estació telegráfica.—Gijon, Manel Moran, Nacional.—Córdoba, Angela Atrius, Rambla del Centro, 17, tercer.

Barcelona 13 Setembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 13 á las 12 del 14 de Setembre.*

Casats, 3.—Viudos, o. Solters, 3.—Noys, 7.—Abortos, 4.—Casadas, 3.—Viudas, 3.—Solteras 2.—Noyas, 5.

Naixements.—Varons 13.—Donas 13.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

- De Gijon y escalas vapor Asturias ab plom.
- Estranjera.—De Glasgow vapor inglés Mauritius ab drogas.
- De Christiansund fragata rusa. Suomy, taulons
- De Nordmaling corbeta noruèga Galathea, id.
- De Cienfuegos y Mahó corbeta Teresa ab cocos
- De Santiago de Cuba y Mahó berganti goleta Cesar ab oli.
- De Nova Orleans y Mahó corbeta Virtuosa ab dogas.
- De Hamburgo y Cádiz vapor Daoiz ab bocoys.
- De Sevilla y escalas vapor Cámara ab fabas.

- De Palma pailebot Paulita ab sal.
- Ademés 6 barcos menors ab efectes.
- Despatxadas**
- Pera Cette vapor francés Adela ab efectes.
- Id. Londres vapor Lope de Vega.
- Id. Liverpool vapor Rivera.
- Id. Marsella vapor Asturias.
- Id. Cette vapor Correo de Cette.
- Id. Terranova polacra italiana Industria en lastre.
- Id. id. polacra goleta italiana Due Sorelle.
- Id. San Feliu vapor La Pubilla.
- Ademés 4 barcos menors ab efectes.
- Sortidas**
- Pera Marsella vapor francés Ville de S. Nazaire
- Id. Malta polacra italiana Michelino.
- Id. id. polacra Peisivo.
- Id. Nova York corbeta americana Investigador

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 14 DE SETEMBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'05 per 5 ptas.
 Paris, 8 d. vista 5'02 p. per id.
 Marsella, 8 d. vista, 5'02 p. per id.

8 DIAS VISTA.		DIAS VISTA	
Albacete.	1 dany.	Málaga.	3/8 dany.
Alcoy.	3/4 »	Madrid.	1/4 »
Alicant.	1/2 »	Murcia.	3/4 »
Almeria.	3/4 »	Orense.	1 1/8 »
Badajos.	7/8 »	Oviedo.	7/8 »
Bilbau.	3/4 »	Palma.	3/4 »
Búrgos.	1 1/8 »	Palencia.	7/8 »
Cádiz.	1/2 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	5/8 »	Reus.	1/2 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	1/2 »	San Sebastia.	3/4 »
Corunya.	5/8 »	Santander.	5/8 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	5/8 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	5/8 »
Granada.	5/8 »	Sevilla.	1/4 »
Hosca.	1 »	Tarragona.	3/8 »
Jeres.	5/8 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	5/8 »
Logronyo.	1 »	Valladolid.	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	5/8 »
Lugo.	1 »	Vitoria.	1 »

EFFECTES PUBLICHS.

- Tit. al port. del deute cons. int. 21'15 d. 21'20 p.
- Id. id. exterior em. tot. 21'55 d. 21'65 p.
- Id. id. amortisable interior, 40'50 d. 40'75 p.
- Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 43'65 d. 43'85 p.
- Id del Banch y del Tresor. série int. 100'25 d. 100'50 p.
- d. id. exterior, 100'50 d. 101' p.
- Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'50 d. 99'75 p.
- Id. del Tresor Isla de Cuba 93'25 d. 93'50 p.
- Cedulas del Banch hipotec. d' Espanya, d. p.
- Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 99'40 d. 99'60 p.
- Accions del Banch hispano colonial, 132'75 d. 133' p.

ACCIONS.

- Banch de Barcelona, 147' d. 147'50 p.
- Societat Catalana General de Crèdit, 189'50 d. 190'50 p.
- Societat de Crèdit Mercantil, 40' d. 40'25 p.
- Real Comp. de Canalizació del Ebro, 13'65 d. 13'75 p.
- Ferro-carril de B á Fransa, 125' d. 125'50 p.
- Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 228' d. 229' p.
- Id. Nort d' Espanya, 75'2. d. 75'50 p.
- Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 73'75 d. 74' p.
- d' Valls á Vilanova y Barcelona, 46' d. 47' p.

OBLIGACIONS.

- Empréstit Municipal. 100' d. 100'50 p.
- » » emissió Ler Janer 1880, 94'75 d. 95' p.
- » » Provincial, d. p.
- Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 111' d. 112' p.
- Id. id. id.—Série A.—60' d. 60'50 p.
- Id. id. id.—Série B.—61'50 d. 62' p.
- Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'25 d. 105'50 p.
- Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102' d. 102'25 p.
- Id. Barc. á Fransa per Figueras 63'35 d. 63'60 p.
- Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 91'85 d. 92'15 p.
- Id. Grau de Valencia á Almansa, 48'90 d. 49' p.
- Aguas subterráneas del Llobregat, 85' d. 86' p.
- Canal d' Urgell, 56'25 d. 56'75 p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 14 de Setembre de 1880.

- Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 21'17 1/2
- Deudaamort ab interés de 2 p. % int. 41'75
- Bonos del Tresor de 2,000 rals. 100'
- Oblig. del Banch y Tresor, série int. 101'60
- Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas 100'60
- Id. generals per ferro-carrils. 44'30

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Lóndres.

- Madrid.—Consolidat interior. 21'17 1/2
- Subvencions 44'10
- Amortisable. 41'05
- Paris.—Consolidat interior. 19'62
- » » exterior. 19'90

BOLSÍ. (Segons nota de la casa *Espinach*).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 21'02 y 1/2 diner y 21'05 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

D. RAMON SALA Y SOLÉ

ESTUDIANT DE MEDICINA

HA MORT

S'invita á sos condeixebles, amichs y correligionaris pera la traslació de son cadavre desde 'l depòsit del Hospital civil al Cementiri dels Impenitents, la qual se verificará avuy 15 de Setembre á las 4 en punt de la tarde.

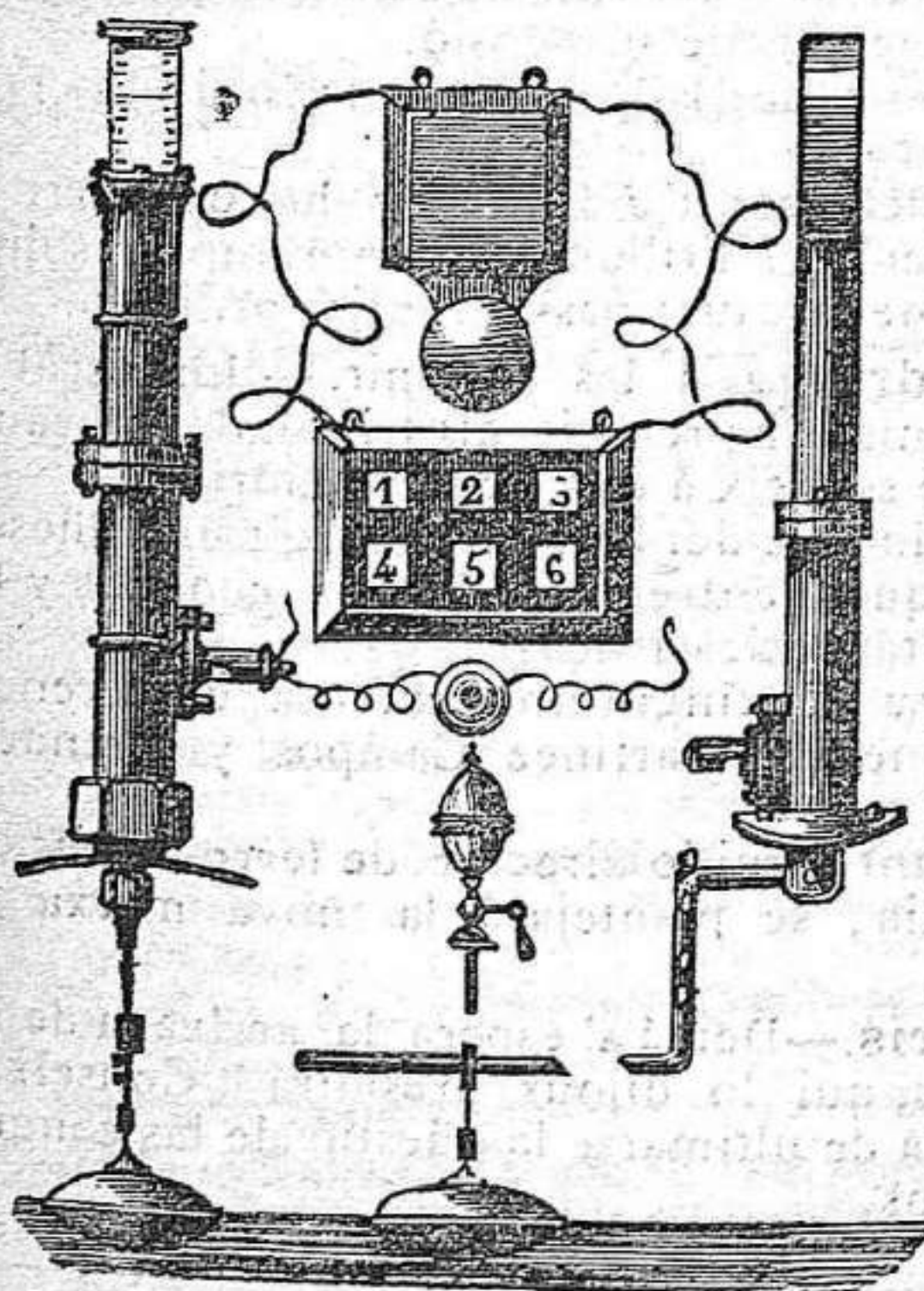
FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe mèdica contra la anèmia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., A ventatja 'ls demés preparats de ferro per no teni olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estòmachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

PARQUE DE LA MONTANYA.

Grant Hotel y Café-Restaurant situat en lo passeig de Sarriá á Sant Gervasi, lo millor siti escullit per distingits metjes pera restablir la salu; aigües inmillorables, segons certificacions de químichs competents, vents puríssims, vistas magníficas, situació 150 metros sobre 'l nivell del mar, habitacions amobladas ab elegancia y al alcans de totas las fortunas, menjars á totas horas y de diferents preus; hi ha taula rodona y se serveix també á la carta. — S'admeten encárrechs pera grans dinars ó banquets.

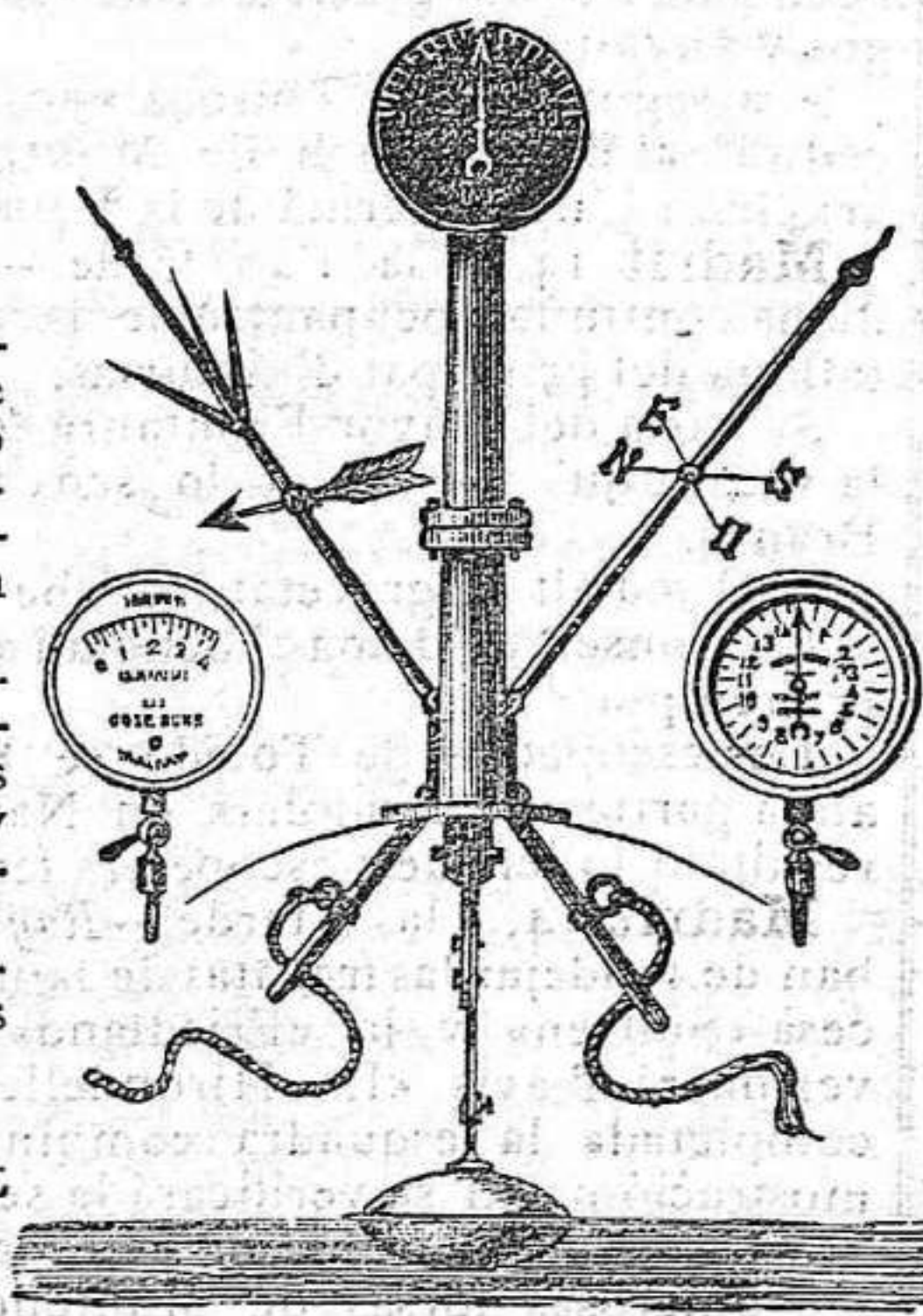
Important.

Se recomana als senyors fabricants de calderas de vapor lo nou sistema de flotants mecánichs construhits per D. Joseph Bons.

També's construeixen manómetros, aparatos elétrichs y 's colocalen para-rayos y campanillas eléctricas.

Totas las construccions y colocacions se garantisan.

Plasseta de Sant Francesch, n. 1

MORENAS. Se curan radicalment per rebel·das que sian á tot altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s'envia franch de ports remittint son import en llibransa del giro mútuo.

Preu d' un pot, 5 pessetas.

FEU LOS PEDIDOS D' ETIQUETAS, CROMOS, TARJETAS, FACTURAS y demés treballs litogràfichs, directament al taller, Plassa Sant Miquel, 3, y obtindreu la economia que per corretatge se dona als comissionistas y agents ab mostruari.

GRANGIMNAS Y ACADEMIA D' ESGRIMA, S. Ramon del Call, 8, situat avans Passatge del Crèdit. Se donan lliçons de gimnasia y esgrima de 7 matí á 11 nit.

LLISSONS

pera la confecció de tota classe de flors artificials.

ESTABLIMENT DE FLORISTA RAURICH 17, 1.er

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 15.

Don Pelegrí Clavé y Roque.—Funeral de cos present á las 9 matí, en Santa Agna y desd' allí al Cementiri.

LO MOLT ACREDITAT XOCOLATE ANOMENAT DE N.º 3, continúa venentse á 4 rals la lliura y exclusivament en lo carrer de Manresa, número 10 depòsit del xocolate-Amatller.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

GANGA. Se venen duas casas novas situadas en l' Ensanxe d' aquesta ciutat, juntas ó per separat. Tenen jardí y aigua viva. Donarán rahó en la llibreria de Teixidó y Pàrrera, carrer del Pí, número 6.

GRAN FÁBRICA y depòsit de buatas: preus sumament módichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermedades de los niños y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Cliniques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 del dematí.—Cárme, 3, principal.

PREMSAS

per a ví y oli. ESTRUJADORAS, SINIAS-ROSARIS, nou sistema. Vigas doble T de 0m25, 0m30, 0m35 y 0m40 d' altura. Tallers de L. DUGROS Jne. Borrell, 32, Barcelona

MÀQUINAS

per a cosir LA HABANERA, plassa de Catalunya, Portal del Angel, números 21 y 23.—Vendas á plassos, 10 RALS setmanals.

SOMBRERERIA DE D. JOAN LLORENS.

Carrer de la Argentería, número 23.—Aquest establiment que acaba d' obrir sas portas al públich, acaba de rebre de Paris un rich y variat assortit de sombreros pera la present estació, baix la forma del últim figurí, á preus sumament econòmichs. Rebaixa de preus en las reformas de sombreros als parroquians.

GUANO-ESTRUCH

APLICABLE A TOTS LOS CULTIUS.

No esterilisa las terras y produheix las mes abundantas collitas.

Premiat en dotze exposicions nacionals y extranjeras.

Dirigirse als senyors Andreu Estruch y companyia, Ronda Sant Pere, 176, ó á sos representants en las principals poblacions agricolas.

TELEGRAMAS.

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extranjer.

Camí de ferro Siberia.—Un telegrama fetxat en Livadia, anuncia que l' Emperador ha ordenat al Consell de Ministres que estudihi si seria possible procedir immediatament á la construcció de la part del camí de ferro Siberiá, compresa entre Tjumen y Yekaterimbourg. Lo Govern, fent abstracció de la importancia economica d' aqueixa línia, voldria procurar trevall á la població del territori del Volga, que ha suferit molt á causa de la mala cullita.

Una proposició del Austria.—Los embaixadors de las potencias acreditats en Constantinopla, presentarán próximament á la Porta una declaració, qual iniciativa ha prés l' Austria, garantint las propietats dels musulmans y dels cristians, que habitan en los districtes que deurian cedirse al Montenegro y á la Grecia.

Cambi ministerial en Constantinopla.—Lo Sultá dirigí 'l dia 12 á Said-Pachá una órdra, en la qual, entre otras cosas li deya: Vista la importancia de la situació y la urgencia de las midas que deuen pendres, creyém necessari un cambi ministerial; en conseqüencia Kadri-Pachá; queda destituhit

Los nous ministres son: Assin-Pachá, de negocis extranjer; Server, president del Consell d' Estat; Reix, ministre de comers, y Kiamil, de instrucció pública.

Telegramas particulares

Madrid 13, á las 8'30 nit.—Se diu que ha ocorregut una dissidència en lo consell de ministres motivant una crisi á causa de una qüestió del Principat d' Asturias. La premsa ministerial de la nit ho desmentirá.

Es probable que en la present setmana se decretará la terminació de la legislatura.

Los telegramas de Cuba acusan la presentació dels restos dispersos de las partidas.

Madrid 13, á las 11'45 nit.—*El Cronista* nega que hagin presentat la dimissió los metjes de Cámara.

Lo cos de Ingenyiers prepara un sumptuós funeral per l' oficial de la seva classe mort en Logronyo, en vista de la omisió que d' ell se fa en la esquela invitant al funeral del altra dia.

Madrid 14, á las 1'30 matinalda.—La *Gaceta* publica los decrets concedint varios nòmbaments de crèdit á la isla de Puerto-Rico, importants en 142 mil pesos forts ab destino á las escolas d' arts y oficis, acueductes, ensanche de la Aduana é instalació del semáforo.

Bolsí.—Consolidat, 21'20.

Madrid 14, á la 1'40 matinalda.—Se concedeix en lo decret d' indult rebaixa d' una quinta part de sas condempnas als penats en reclusió, relegació y extranyament temporals; d' una quarta part als condempnats á presiri y presó major; d' una tercera als sentenciats á confinament; de la meitat als condempnats á presiri y presó correccional y desterro, y de duas terceras parts pera 'ls arresos major y menor, fentse salvetats pera varios delictes graves.

Madrid 14, á la 1'30 tarde.—Está acordat que los festetxos del natalici 's verifiquin després de complerta la quarentena de la Reina.

Los periódichs cridan la atenció del Govern sobre la emigració á América de gallegos y andalussos.

S' assegura que 'ls Toisons vacants se concedirán al fill del duch de Montpensier y al arxiduch Carlos, germá de la Reina.

Madrid 14, á la 1'40 tarde.—Los periódichs continúan ocupantse de la qüestió batallona del principat d' Asturias.

Se parla del senyor Frontaura pera ocupar la vacant qu' ha deixat lo senyor Puente y Brañas.

Está malalt de gravetat lo bisbe de Málaga. Lo Consell de demá s' ocupará del indult á la premsa.

Los escopeters de Toledo se batiren ahir ab la partida de bandolers en Navahermosa, resultant lo jefe dels escopeters ferit.

Madrid 14, á las 5 tarde.—*Ragussa*.—Acaban de fondejar las fragatas de la marina francesa «Suffren» y la «Friedland» y demá ho verificará l' avís «La Hirondelle», quedant completada la esquadra combinada. La demostració naval se verificará la setmana próxima, si avans Turquia no resol la qüestió.

Numerosas torsas de Montenegro 's dirigeixen á Dulcigno.

PROCESOS CELEBRES

de tots los paissos baix la direcció de

D. JOSEPH LARIBAL

Edició ilustrada, á quartillo de ral la entrega.

Se suscriu y 's reparteixen prospectes en la llibreria de 'n Manero, carrer Lleona, 13.

VENDA

Se ven una premsa, ab cargol de fusta, per un preu sumament módich. Carrer Nou de la Rambla número 69, interior. (Taller de Tintoreria.)

Madrid 14, á las 5'30 tarde.—*Londres*.—En los centros oficials se desment la noticia de haber donat alcans lo general Roberts á las torsas dispersas de Ayub-Khan.

Los telegramas de Berlin diuen que la premsa de aquella capital censura la suposita aliansa franc-russa que califican de fáula.

Madrid 14, á las 7 nit.—Lo bateix de l' infanta s' ha verificat ab arreglo al programa que se havia publicat, essent padrina la reina Isabel que ha donat á l' infanta los noms de María de las Mercedes, Isabel. Després del bateix se ha verificat l' acte de la inscripció en lo registro civil, firmant com á testimonis los senyors Barzanallana y comte de Toreno.

Per lo fiscal se demanan pera *El Liberal* vint dias de suspensió.

El Correo Militar ha sigut absolt.

En Desembre se publicarà la convocatoria de Corts y sa reunió 's fixa pera la primera decena de Janer.

Madrid 14, á las 7'5 nit.—Los generals Despujols y Moriones rebrán grans creus.

Ha arribat lo senyor Necedal.

S' assegura que 's concedirá á la premsa un indult complet passat lo bateix de la infanta Mercedes, á qui 'l Rey ha conferit varias insignias.

La Gaceta Universal ha sigut condempnada á quinze dias de suspensió.

Al duch de Bailén se li concedirá un Toison vacant.

Lo defensor d' *El Liberal* ha demanat la inhibició del Tribunal d' impremta, sollicitant que la causa passi al jutjat ordinari.

Madrid 14, á las 9'45 nit.—Lo fiscal de impremta ha remittit als tribunals la causa que se segueix á «El Eco de Madrid.»

En lo acte del bateix ha surgit una qüestió de etiqueta entre los capitans generals y las autoritats eclesiásticas.

Avuy han tingut una extensa conferencia los generals Martinez Campos y Prendergast.

Quant torni lo director de ferro-carrils del Mitxidia, se plantejará la nova marxa de trens.

Paris.—Demá s' espera la arribada de M. Grevy, qui lo dijous presidirá 'l Consell en que ha de ultimarse la qüestió de las congregacions.